

OUDTSHOORN

Die dorp ontstaan sy naam aan baron Pieter van Rheede van Oudtshoorn – of dalk sy vrou, barones Geene van Rheede van Oudtshoorn. Die baron is in 1773 as goewerneur van die Kaap aangestel maar het oppad herheen ter see beswyk. Maar hy was wel op 'n vroeër geleentheid as senior aanplenaar van die Kaap. In 1961 het die dorp 'n nuwe inaspektie aanvaar – dit van die familie Van Rheede van Oudtshoorn, en die hoofstraat is Baron Van Rheedestraat genoem.

Die dorp het stigting tot dat CP Rademeyer, eienaar van die plaas Hartekraaiers, in 1839 grond vir 'n kerk gekoop het. Soos gewoonlik in Suid-Afrika het dorpsstigting met boere se behoeftes aan 'n kerk gepaard gegaan. Die dorp is in 1847 gestig en is vandag die belangrikste dorp in die Klein Karoo, met winkelsentrum van naak as die sentrum van die volstruiverrywerheid. Die vore is vir die eerste keer in 1826 uitgevoer en die vore is van 1867 as 'n maak rus aangehou. Die volstruiverrywerheid het van die einde van die jare 1880 tot net voor die Eerste Wêreldoorlog 'n reuse-opkoms beleef. Die voorspoedigheid het sy piek in 1913 bereik toe die vore van 750 000 vore tot bedrae van sowat £3 miljoen uitgevoer is. Vandag staan die volstruiverrywerheid in die omgewing in die teken van daardie historiese tyd. Dit het ook sowat 300 Joodse families na die omgewing getrek, met aan Oudtshoorn die naam "Klein Jerusalem"

gegee het. Die vorebedryf is nie meer so klein nie, maar 'n volstruis het meer as net vore en baie hoer, maar steeds met die vore – veral woude volstruisvleis as 'n gesonder alternatief bedrae word. Volstruisbedryf het intussen na baie ander lande versprei.

Behalwe die volstruisplase bied Oudtshoorn heelwat aan toeriste, onder meer die beroemde Kango-grutte. Die grutte is in 1780 deur Jacobus van Zyl ontdek. Hy het sy slawe hore met 'n tou daarin laat dinkel. Hy was hulle seer sekerlik verbaas het.

Oudtshoorn was ook die tuiste van C.J. Langenhoven, skrywer van Die Stem, volkslied van die Unie en toe van die Republiek van Suid-Afrika, en tans steeds 'n deel van die volkslied. Langenhoven was ook prokureur, politikus, digter en skrywer wat baie gedore het om Afrikaans as 'n amptelike taal gestig te kry. Sy huis, Arbeidsopnot, is 'n museum. Die skool Langenhoven Gimnasium het na hom. Die dorp bied jaarliks die gewilde Klein-Karoo Nasionale Kunstefees (KKNK) aan, die eerste Afrikaanse nasionale kunstefees.

Hoërskool Oudtshoorn

Skoolgeskiedenis

Oudtshoorn Boys' High en Oudtshoorn Girls' High is meer as 'n eeu gelede gestig. In 1906 het Boys' High 'n majestueuse sandsteengebou, wat tans 'n museum is, betrek. Die twee skole het in 1963 saamgesmelt en in 1967 na 'n nuwe terrein verskuif. Die skool se wapen is ontleen aan die familiewapen van baron Van Oudtshoorn. Die drie horings is blaashorings, wat gebruik is om mense byeen te roep vir belangrike byeenkomste, onder meer die aankoms van die poskoets.

STIGTINGSDATUM:

LEUSE: PER LABOREM AD ASTRA

(MET INSPANNING NA DIE STERRE)

ADRES: POSBUS 194,

OUDTSHOORN, 6620

WWW.OUDHS.CO.ZA

PROUDLY Struisie TROTS

Struisies Rugby

Die belangrikste dag op die sportkalender is die Interskole teen Outeniqua. Dan pak die Struisies en die Kwaggas mekaar. As die interskole op Oudtshoorn plaasvind, is dit Struisiesdag, en wanneer hulle op George kragte meet, is dit Kwaggadag. Die interskole word reeds van 1965 gehou, en die mededinging bly stral, hoewel die Struisies merendeels aan die kortste end trek. In 2003 het hulle die Kwaggas verras. Dis moeilik vir Oudtshoorn om by te hou, want terwyl George floreer, is Oudtshoorn se getalle aan't kwyn. Op Hoërskool Oudtshoorn is daar tans 620 leerlinge en op Outeniqua 1400.

Die skool het 'n ruk gesukkel, maar in 2006 en 2007 beter gedoen. Hy het hom goed van sy taak teen Puarl Gimnasium gekwyt, en klop gewoonlik sy plaaslike mededingers, onder andere Langenhoven Gimnasium van Oudtshoorn en Punt van Mosselbaai. Die plaaslike wedstryd teen Langenhoven het gewoonlik die inwoners op horings – iets wat net skolerugby kan doen. In 2007 het die Struisies die besonder sterk spanne van Oakdale en Marlow geklop. 'n Jaarlikse derby teen Brandwag – 'n ewe groot gemengde skool – het ook in 2006 afgeskop.

Uitblinkers

Altesame dertien spelers van die 2007 span is vir die SWD se Cravenweek- of Akademiespanne gekies. 'n Groot toekoms word voorspel vir Cayleb Oosthuizen, wat die SA Akademie-span gehaal het en nou by die Lions gekontrakteer is. Dieselfde geld die losskakel Gerhard Nortier en die binnesenter Waldo Lategan. Lategan is ook gekies vir die SA Skolekatekspan. Vier Springbokke was oudleerlinge van Oudtshoorn Boys' High: die losskakel Hansie Brewis (1949 -

1953), die vleuel Loftie Fourie (1958), die baker André Bestbier (1974), en die skrumskakel Barry Wolmarans (1977-81). Fourie was skoolhoof in die destydse Suidwes-Afrika toe hy gekies is, en Bestbier 'n brigadier in die Weermag. Wolmarans het 72 keer agtereenvolgens vir die Vrystaat uitgedraf. Hy het later 'n nasionale keurder geword. Die toetskeidsregter Hansie Schoeman is ook 'n oudleerling. Hy het later die voorsitter van die WP se Skeidsregtersvereniging geword, asook visevoorsitter van die nasionale liggaam. Rudi van Vuuren, 'n uitstekende losskakel en sentar, het in 1999 die eerste man geword wat sy land (Namibië) by sowel die Rugby- as die Krieketwêreldbeker verteenwoordig het.

Die mees beroemde van alle Springbokke was Hansie Brewis, ook bekend as Kiewiet, wat in 2007 op 88-jarige leeftyd oorlede is. Hy is op Oudtshoorn gebore en het op Oudtshoorn Boys' High School en die Handelskool Langenhoven skoolgegaan. Daarna het hy Noord-Transvaler geword toe hy hom by die Polistekollege in Pretoria aansluit. Hy het daar gebly en is daar dood. Hy was 'n briljante speler met flytige hande, slim voete, 'n blitsige versnelling en 'n skop soos 'n muil. In 1949 het hy een van die beste losskakeldrieë ooit teen die All Blacks gedruk.

Internasionaal

Suid-Afrika:

Hansie Brewis, Loftie Fourie,
André Bestbier, Barry Wolmarans

Namibië:

Rudi van Vuuren

